



HRVATSKO  
KATOLIČKO  
SVEUČILIŠTE  
ZAGREB  
UNIVERSITAS  
STUDIORUM  
CATHOLICA  
CROATICA  
ZAGREBIA

# Detaljni izvedbeni plan

**Akademski godina:**

2024/2025

**Semestar:**

Nepoznato

**Studiji:**

Diplomski sveučilišni studij  
Povijest (nastavnički) (R)  
(izborni)  
Komunikologija -  
Interkulturalna komunikacija  
i novinarstvo (R) (izborni)  
Komunikologija -  
Znanstveno istraživanje  
medija i odnosi s javnošću  
(R) (izborni)  
Povijest (R) (izborni)  
Psihologija (R) (izborni)  
Sestrinstvo (R) (izborni)  
Sociologija - Upravljanje i  
javne politike (R) (izborni)  
Sestrinstvo (I) (izborni)

**Godina studija:**

4

## I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

**Naziv kolegija:** Nacionalna kultura u europskom kontekstu

**Kratica kolegija:** POVD241

**Status kolegija:** Obvezni

**ECTS bodovi:** 5

**Šifra kolegija:** 135478

**Preduvjeti za upis kolegija:** Nema

*Ukupno opterećenje kolegija*

**Vrsta nastave**

**Ukupno sati**

Predavanje

15

Seminar

30

**Mjesto i vrijeme održavanja nastave:** HKS - prema objavljenom rasporedu

## II. NASTAVNO OSOBLJE

*Nositelj kolegija*

**Ime i prezime:** Pavešković Antun

**Akademski stupanj/naziv:**

**Izbor:** naslovni docent

**Kontakt e-mail:**

[antun.paveskovic@unicath.hr](mailto:antun.paveskovic@unicath.hr)

**Telefon:**

**Konzultacije:** Prema objavljenom rasporedu

*Suradnici na kolegiju*

### III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

#### Opis kolegija

Nizom odabranih primjera pokazati što je to karakteristično za hrvatski kulturni identitet, kao i za njegovo europstvo. Interpretirati Hrvatsku, na razmeđi svjetova, kao izvjesnost trajno suočenu s raznorodnim, nerijetko i suprotnim kulturnim utjecajima. Evidentirati ono što ju je održalo kao etničku cjelinu: svijest o pripadnosti jednome kolektivu, o zajedničkom kulturnom naslijeđu te trajno sjećanje na srednjovjekovnu državnost kao svojevrsnu utopijsku nostalgiju koja je kompenzirala nedostatak državne samostalnosti. Prostudirati glavne smjernice i inačice te svijesti. Prikazati Hrvatsku kao paradigmu maloga naroda koji na rubu Europe, ali na geopolitički osjetljivu prostoru, uspijeva opstati zahvaljujući legitimacijskim praksama kulturne proizvodnje, osobito zanimljive u raznim naracijskolegitimacijskim zahvatima fikcijske, ideologijske, znanstvenopovijesne naravi. Prikazati na jednoj strani nacionalno ekskluzivističke kulturne koncepte, kao rezultat zebnje pred sredobježnim prijetnjama i drugu krajnost, nadnacionalne kulturne i ideologijske koncepcije kao svojevrsan odgovor na vlastite skućene društvene prilike. Prikazati one kulturne fenomene kojima smo dali ravnopravan prinos europskoj kulturi, s osobitim naglaskom na činjenicu da je hrvatska kultura ne samo dio širega kulturnoga sklopa nego da je njezin identitet ujedno i identitet europskog kulturnog modela.

#### Očekivani ishodi učenja na razini kolegija

1. Interpretirati i razložiti specifične historiografske pojmove iz hrvatske, europske i svjetske povijesti koji su izravno i neizravno utjecali na formiranje hrvatskog identiteta. 2. Vrednovati i tumačiti povijesne procese koji na razini kulturne prezentacije formiraju hrvatski identitet. 3. Razložiti hijerarhiju povijesnih čimbenika i razjasniti kauzalnost povijesnih procesa koji od srednjovjekovlja do vremena modernog globalizma dinamičkim mijenama formiraju hrvatski identitet. 4. Osposobiti polaznike da probleme identiteta shvate multidisciplinarno. 5. Kritički analizirati i interpretirati odabranu znanstvenu i stručnu literaturu. 6. Napisati jasan i strukturiran pismeni rad. 7. Prezentirati jasno i strukturirano složeno usmeno izlaganje. 8. Voditi argumentirane rasprave te postavljati poticajna pitanja za raspravu. 9. Primijeniti suvremene informacijske i komunikacijske tehnologije i vještine komuniciranja. 10. Koristiti i primijeniti stečene vještine za nastavak studija, samostalan rad i druge oblike stručnog usavršavanja u kontekstu cjeloživotnog učenja. 11. Pridržavati se etičkih načela u radu i vrednovanju društvenih okolnosti i povijesnih spoznaja.

Literatura

<b>Obavezna</b>	<p>Gross-A. Szabo, Prema hrvatskom građanskom društvu, Zagreb, 1992. (izbor poglavlja po dogovoru s nastavnikom); Hrvatska i Europa. Kultura, znanost i umjetnost, sv. IV, Zagreb 2009. (odabrana poglavlja u dogovoru s nastavnikom); Grupa autora: Istra u hrvatskoj književnosti i kulturi, HAZU, 2022., (za svakog slušača pojedinačno – jedno poglavlje u dogovoru s nastavnikom); M. Gross, Suvremena historiografija, Zagreb 1996. (odabrana poglavlja u dogovoru s nastavnikom); John Burrow, Povijest povijesti. Epovi, kronike, romanse i ispitivanja od Herodota i Tukidida do dvadesetog stoljeća, Zagreb 2010. (izbor poglavlja po dogovoru s nastavnikom); Hrvatski identitet. Zbornik, Zagreb 2011. (odabrana poglavlja u dogovoru s nastavnikom).</p>
-----------------	---

<b>Dopunska</b>	<p>Seton-Watson, Nacije i države, Zagreb 1980.; R. Hackson - J. R. Lampe, Balkan Economic History 1550-1950, Bloomington, 1982.; I. Banac, Nacionalno pitanje u Jugoslaviji, Zagreb 1988.; J. P. Taylor, Habsburška monarhija 1809-1918. godine, Zagreb 1990.; Lj. Boban, Hrvatske granice 1918-1993., Zagreb, 1995.; T. Berend - G. Ránki, Evropska periferija i industrijalizacija 1780.-1914., Zagreb, 1996.; H. Kissinger, Diplomacija, Zagreb 1999.; H. Haselsteiner, Oglеди o modernizaciji u Srednjoj Europi, Zagreb, 1997.; H. Matković, Povijest Jugoslavije. Hrvatski pogled, Zagreb 1998.; E. Hobsbawn, Nacije i nacionalizam, Zagreb, 1993.; I. Karaman, Hrvatska na pragu modernizacije, Zagreb, 2000.; N. Stančić, Hrvatska nacija i nacionalizam u 19. i 20. stoljeću, Zagreb, 2002.; J. Županov, Od komunističkog pakla do divljeg kapitalizma, Zagreb, 2002.; V. Katunarić, Sporna zajednica: novije teorije o naciji i nacionalizmu, Zagreb, 2003.; P. Burke, Očevid. Upotreba slike kao povijesnog dokaza, Zagreb, 2003.; P. Connerton, Kako se društva sjećaju, Zagreb 2004.; D. Roksandić (ur.), Uvod u komparativnu historiju, Zagreb 2004.; M. Hroch, Društveni preduvjeti nacionalnih preporoda u Europi, Zagreb, 2006.; P. Korunić, Rasprava o izgradnji moderne hrvatske nacije: Nacija i nacionalni identitet, Slavonski Brod, 2006.; Kulturni stereotipi. Koncepti identiteta u srednjoeuropskim književnostima, ur. Oraić-Tolić, Dubravka et al., Zagreb, 2006.; Hobsbawn, Doba extrema, Zagreb, 2008.; I. Goldstein, Hrvatska 1918-2008., Zagreb, 2008.; I. Banac, Hrvati i Crkva. Kratka povijest hrvatskog katoličanstva u modernosti, Sarajevo-Zagreb, 2013.; D. Diner, Razumjeti stoljeće, Općepovijesno razmišljanje. Zagreb 2013.</p> <p>(NAPOMENA: Popis literature nije gotov, a ovisit će o dogovoru s nastavnikom sukladno odabranoj temi seminarskog rada.)</p>
-----------------	--

*Način ispitivanja i ocjenjivanja*

Polaze se DA	Isključivo kontinuirano praćenje nastave NE	Ulazi u prosjek DA
<b>Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu;</li> <li>2. Uredno izvršene seminarske obveze – pripremljeno izlaganje te predana i prihvaćena pismena verzija seminarskog rada;</li> <li>3. Stjecanje minimalnog uspjeha od 35% tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti – ostvareno kumulativno.</li> </ol>	

Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada:  
dovoljan (2) – 50–64,9%  
dobar (3) – 65–79,9%  
vrlo dobar (4) – 80–89,9%  
izvrstan (5) – 90% i više  
Način stjecanja ocjene:  
**Način polaganja ispita**  
a) Nastavne aktivnosti – 70 % ocjene  
seminarske obveze – 25%  
1. kolokvij – 25%  
2. kolokvij – 20%  
b) Završni ispit – 30% ocjene (za prolaz je nužno riješiti 50% ispita)  
usmeni ispit – 30%

**Način ocjenjivanja**  
1. Nastavne aktivnosti – seminarske obveze; 1. kolokvij (pismeni) i 2. kolokvij (pismeni);  
2. Završni ispit (usmeni).

**Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova**

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave	1.2	0
Seminarsko izlaganje	0.95	25
Kolokvij-međuispit	0.95	25
Kolokvij-međuispit	0.76	20
Ukupno tijekom nastave	3.86	70
Završni ispit	1.14	30
<b>UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)</b>	<b>5</b>	<b>100</b>

**Datumi kolokvija:**

**Datumi ispitnih rokova:**

**IV. TJEDNI PLAN NASTAVE**

*Predavanja*

#	Tema
1	Problem identiteta uopće. Specifikum nacionalnog identiteta.
2	Specifikum europskog identiteta. Tzv. kozmopolitska Europa
3	Hrvatska književnost kao samolegitimacijska praksa.
4	Hrvatska književnost u europskom kontekstu.
5	Dubrovnik kao jedno od ishodišta nacionalnog identiteta. Dubrovnik kao paradigma urbaniteta te kao središte jakog lokalnog identiteta i istodobno pripadnosti svijetu.
6	Problem nacionalnog i nacionalističkog u odnosu spram globalnog.
7	Problem hrvatskog situiranja u europski kontekst: dvostrukost samoosjećaja – imperativ pripadnosti Europi kao simptom kolektivne frustracije rubnošću.

8	Hrvatski udio u europskoj kulturi.
9	Hrvatsko kulturno srednjovjekovlje. Srednjovjekovne književno-retoričke prakse.
10	Hrvatski udio u humanizmu, reformaciji i protureformaciji
11	Hrvatski udio u svjetskoj ekonomskoj misli s posebnim osvrtom na Benka Kotruglija.
12	Nadnacionalne utopije, s posebnim osvrtom na J. Križanića i dubrovački barokni slavizam te jugoslavenstvo kao izvorno hrvatsku ideju.
13	Hrvatsko jezično pitanje
14	Eksluzivističke nacionalne koncepcije: Ivo Pilar, Ante Starčević.
15	Katolička crkva u hrvatskoj povijesti i suvremenosti.

*Seminari*

#	Tema
1	Hrvatska znanstvena baština.
2	Hrvatsko srednjovjekovlje.
3	Hrvatski latinitet.
4	Hrvatski prilog reformaciji i udio u protureformaciji.
5	Biti Hrvatom – definicije i dvojbe oko nacionalnog.
6	Srednjovjekovna književnost i retorika: Bašćanska ploča kao književno djelo.
7	Hrvatska historiografija, s posebnim osvrtom na Ivana Luciusa kao začetnika i Stjepana Antoljaka kao auktora suvremene sinteze.
8	Politička misao Starčevića i Strossamyera.
9	Dubrovnik – nasljeđe i mjesto u kolektivnoj svijesti.
10	Ozaljski kulturni krug.
11	Hrvatsko jezično pitanje i mediji pismenosti.
12	Crkva u Hrvata, kulturna uloga.
13	Kompleks Jugoslavenstva.
14	Što je Hrvatima Europa?
15	Kreža kao pokušaj sinteze.